

Kao i svi međunarodni simpoziji etnokoreologa na kojima sam dosad sudjelovala, i ovaj je obilovao svakodnevnim plesnim radionicama, videoprojekcijama različitih plesnih zbivanja, plesnim izvedbama i predstavama i, naravno, zabavama uz virtuosnu glazbenu pratnju domaćeg sastava, uz domaće specijalitete i s mnogo pjesme i plesa.

Iva NIEMČIĆ
Zagreb

ROČ — ICTM STUDY GROUP ON MUSIC AND MINORITIES: THIRD MEETING OF THE STUDY GROUP IN ROČ, 27. 8.- 2. 9. 2004.

Drevni gradić Roč u Hrvatskoj bio je od 27. kolovoza do 2. rujna 2004. mjestom održavanja trećeg skupa Studijske skupine za glazbu i manjine Međunarodnog savjeta za tradicijsku glazbu. Visoko među istarskim brežuljcima, s veoma zamjetnim ostacima svoje bogate povijesti, Roč je bio idiličnim mjestom koje je pridonijelo znanstvenoj razmjeni kako na službenim mjestima zbivanja, kao što je konferencijski prostor, tako i u neformalnim okupljanjima na gradskim trgovima i oko njih. Lokalna organizacija ostvarena je u suradnji Instituta za etnologiju i folkloristiku iz Zagreba, koji je zastupala Naila Ceribašić, koordinirajući aktivnosti s Kulturno-umjetničkim društvom »Istarski željezničar« iz Roča. Tijesna suradnja grada i organizatora omogućila je brojnim sudionicima da žive među mještanima u kućama iznajmljenima za tu prigodu i da na jednom od glavnih trgova uživaju u izvedbama regionalne glazbe i plesa.

Programskim je odborom predsjedala Ursula Hemetek (Beč), a članovi su bili Naila Ceribašić (Zagreb), Anca Giurchescu (Kopenhagen), Erica Haskell (Providence, Rhode Island) i Svanibor Pettan (Ljubljana). Sudionici su razmotrili regionalne, ali i geografski i etnički šire teme. Teorijska i metodološka pitanja usredotočila su se na mnogostruke identitete izražene u svjetovnim i religijskim oblicima te na etnske i emske pristupe istraživanju glazbe i manjina. U sesiji posvećenoj primijenjenoj etnomuzikologiji propitale su se praktične uporabe znanja o glazbi.

Ursula Hemetek i Gerda Lechleitner otvorile su službeni dio konferencije predstavljanjem zbornika *Multiple Identities* u kojem su okupljeni prilozi s drugog skupa Studijske skupine, održanoga u Lublinu u Poljskoj 2002. godine. Uslijedila je sesija o manjinama s područja bivše Jugoslavije s prilogima Naile Ceribašić i Vide Bagura (pregled nacionalnih manjina u Hrvatskoj), Jerka Bezića (o zadarskim Hrvatima koji izvedu talijanske i zapadnoistarske pjesme), Ruže Bonifačić (o Talijanima i Hrvatima u Krku) te Ane Hofman i Aleksandre Marković (o Bunjevcima u Srbiji).

Problematika je mnogostrukih identiteta prisutna u gotovo svim primjerima manjinskog glazbenog života. Sukladno tomu, time su se bavila sva izlaganja, razlikujući se većinom svojim naglašavanjem mjesta življenja manjinskih skupina, njihova etniciteta, oblika koji predočavaju tu problematiku, teorijskog okvira istraživanja ili pak praktične primjene stečenih uvida. Romi su bili u žarištu priloga Sperante Radulescu (u Rumunjskoj), Victora Stoichite (takoder u Rumunjskoj) i Katalin Kovalcsik (u Mađarskoj). Na primjeru glazbe manjina, etnske i emske pristupe predočili su svojim prilozima Sachiko Takiguchi (o skupini Lovara u Austriji), Dorit Klebe (o oblicima otomanskih turskih ritamskih modusa) i Rosmary Statelova (o skupini Sorba u Njemačkoj). Priloge koji propituju izravnu primjenu istraživanja glazbe i manjina na društvenu i političku situaciju na terenu predstavile su Maria Escribano (o *txalaparti*, starinskoj baskijskoj glazbenoj tradiciji i njezinoj ulozi u potrazi za trajnim mirom u Sjevernoj Irskoj i u španjolskoj Baskiji), Alessandra Ciucci (o rodnim odnosima u glazbenim i plesnim izvedbama marokanskih *shikhât*, pjevačica i plesačica koje su u marokanskom društvu općenito marginalizirane) i Erica Haskell (o potencijalu etnomuzikologije da pridonesu kulturnoj politici studijem glazbe u kontekstu definiranja identiteta u suvremenoj bosanskoj kulturi).

Mnogostruki identiteti bili su središnjim pitanjem u prilozima Piotra Dahliga (o migrirajućem stanovništvu u Austro-Ugarskoj i Poljskoj), Philipa V. Bohlmana (o crnogorsko-američkom guslaru u Chicagu), Ivana Lešnika (o slovenskom glazbeniku i inovativnom graditelju glazbala), Daniela Winfreeja Papuge (o gajdaškoj [*tulum*] glazbi u sjeveroistočnoj Turskoj), Hande Sağlam (o etničkim skupinama u Sivasu u turskoj središnjoj Anatoliji), Wolfa Dietricha (o glazbi *karamouze* u središnjoj Grčkoj), Gise Jächlichen (o manjini Pray u Laosu), Thedea Kahla (o Aromunima ili Vlasima u središnjoj Grčkoj) i Elene Shishkine (o ruskim Nijemcima u području Donje Volge).

Posebna sesija pod naslovom »Praktični primjeri iz istraživanja« uključila je izlaganja Anite Forlani (o glazbenim i plesnim tradicijama Talijana u Istri) i Shi-Cheng Chenga (o njegovim terenskim iskustvima u Kini i Japanu).

Skupine obilježene religijskom pripadnošću i uz nju vezanim ekspresivnim oblicima bile su u središtu pozornosti Zuzane Jurkove (pentekostalni pokret u čeških Roma), Bozene Muszkalske (religijsko pjevanje u istočnoeuropskih Židova), Jaceka Piecha (turski dervisi mevlevijskog reda), Yea-Tyng Chang (kršćanske pjesme frankofonskih Afrikanaca u Beču), Alma Bejtullahu (albanski kosovski katolici u iseljeništvu) i Jakše Primorca (crkveno pjevanje hrvatskih i bosanskih grkokatolika).

Dobrodošlom dopunom na kraju svakog »radnog« dana bile su završne rasprave koje su sintetizirale izlaganja i omogućile sudionicima da nastave raspravu oko pitanja koja su se otvorila tijekom sesija s izlaganjima. U večernjim satima, sudionici bi se pridružili mještanima kako bi uživali u izvedbama glazbe i plesa s područja Istre. Osim toga, dodaci su znanstvenim aktivnostima bili i stručno vođeni obilazak Roča, cjelodnevni izlet po Istri koji je bio okrunjen glazbenom priredbom talijanske zajednice u Rovinju te, na iznenađenje sudionika, dramatična oluja s tučom koja je jednoga dana protutnjala gradom usred ručka.

Organizatori skupa zaslužuju najsrdačnije čestitke za glatko funkcioniranje cjelokupne organizacije — od prijevoza i smještaja, preko tehničke podrške predstavljajima do svih pojedinosti u rasporedu događanja.

Naredni će se skup studijske skupine za glazbu i manjine održati u Varni u Bugarskoj 2006. godine.

Adelaida REYES

(s engleskog prevela Naila Ceribašić)

BRATISLAVA, SLOVAČKA — »PLAUDE TURBA PAUPERCULA«: FRANZISKANISCHER GEIST IN DER MUSIK, LITERATUR UND KUNST, 4.-6. 10. 2004.

Ladislav Kačic, stručnjak za franjevačku glazbu i organizator niza simpozija o crkvenoj glazbi, okrunio je svoj organizatorski rad skupom o franjevačkom duhu u umjetnostima, pod pokroviteljstvom Kabineta za slavistiku Slovačke akademije znanosti, Slovačkog muzikološkog društva, Austrijskog kulturnog foruma i Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja u Slovačkoj. Iako je ova »međunarodna interdisciplinarna konferencija«, kako piše na programu, postavljena vrlo široko, ipak se većina referata koncentrirala oko glazbenog aspekta. U okviru gustog programa (25 priloga u pet sesija) neglazbenim temama posvećena su dva uvodna referata koji su prikazali povijest franjevaca (Denisa Valachová [Bratislava]: Das Franziskanertum — ein historischer Überblick) i osnovne zamisli osnivača reda i duhovne kvalitete (provincijal reda, P. Juraj Mihály [Bratislava]: The Vision of Brotherhood in the Spirituality of St. Francis of Assisi). Također, tri priloga u popodnevnoj sesiji drugog dana simpozija obuhvatili su suštinu franjevačkih propovijedi i kvalitete propovjednika (Angela Škovierová [Bratislava]: Ethische und ästhetische Dimension der franziskanischen Predigten im 18. Jahrhundert (am Beispiel der Predigten von P. Dominik Mokoš OFM)), profil franjevačkih knjižnica i zbirki u Slovačkoj (Klára Komorová — Helena Saktorová [Martin]: Die Franziskanerbibliotheken in der Buchkulturgeschichte der Slowakei) te principe »franjevačke arhitekture« (Andrej Botek [Bratislava]: Die Franziskanerkirche in Bratislava im Wandel der Zeit hinsichtlich der Prinzipien der Franziskanerarchitektur), na što se nadovezalo razgledavanje tamošnje franjevačke crkve i samostana uz stručno vodstvo. Preostalih dvadesetak priloga bavilo se raznim temama vezanima uz franjevačku glazbu, a uglavnom su bili poredani kronološki. Neki su se referati bavili cijelim zbirkama franjevačkih muzikalija (Jiří Sehnal [Brno]: Die Musikpraxis bei den Brünnener Minoriten im 18. Jahrhundert; Franz Metz [München]: Das musikalische Erbe der Minoriten und Franziskaner im historischen Banat; Darja Frelih [Ljubljana]: The Franciscans on the Territory of the Present-Day Slovenia